

**Varhaiskasvatuksen merkitys huoltajille ja koulutustaus-
tan yhteys heidän näkemyksiinsä varhaiskasvatuksesta**

Hanna Paavola & Eija Peura

[VKTA4300] kandidaatintutkielma
Kevätlukukausi 2024
Kokkolan yliopistokeskus Chydenius
Jyväskylän yliopisto

TIIVISTELMÄ

Paavola, Hanna & Peura, Eija. 2024. Varhaiskasvatuksen merkitys huoltajille ja koulutustaustan yhteys heidän näkemyksiinsä varhaiskasvatuksesta. Kasvatustieteen kandidaatintutkielma. Jyväskylän yliopisto. Kokkolan yliopistokeskus Chydenius. 44 sivua.

Tutkielmassa tarkasteltiin varhaiskasvatuksen merkitystä huoltajille ja koulutustaustan yhteyttä heidän näkemyksiinsä varhaiskasvatuksesta. Tutkielmassamme tavoitteena oli selvittää, mitä huoltajat pitävät tärkeänä, kun heidän 4 -vuotias lapsensa on varhaiskasvatuksessa. Lisäksi selvitettiin, onko huoltajien koulutustaustalla merkitystä heidän tärkeinä pitämiin tekijöihin.

Tutkimus on määrällinen tutkimus. Tutkimusaineistona käytettiin Child-care varhaiskasvatuskysely 2019 kyselylomakkeen vastauksiin perustuvaa aineistoa. Tutkimukseen osallistui 1864 huoltajaa. Selvitimme ristiintaulukoinnin avulla muuttujien välistä riippuvuutta. Korrelaatiokerrointa käytimme selvittääksemme muuttujien vaikutusta toisiinsa.

Tämän tutkielman valossa tulokset osoittavat, että huoltajat pitävät tärkeimpänä työssäkäynnin tai opiskelun mahdollistamista, kun heidän 4-vuotias lapsensa on varhaiskasvatuksessa. Tulokset viittaavat siihen, että mitä korkeampi ammatillinen koulutus huoltajalla on, sitä tärkeämpänä huoltajat pitävät työssäkäynnin tai opiskelun mahdollistumista.

Asiasanat: varhaiskasvatus, koulutustausta, huoltajat, työ, opiskelu

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ	2
1 JOHDANTO	4
2 YHTEISKUNNALLINEN NÄKÖKULMA MUUTTUVAAAN VARHAISKASVATUKSEEN	6
2.1 Varhaiskasvatuksen laadun rakenne- ja prosessitekijät.....	6
2.2 Varhaiskasvatuksen yhteiskunnallinen merkitys	7
2.3 Varhaiskasvatuksen merkitys huoltajille	10
3 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	14
3.1 Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset.....	14
3.2 Tutkimuskonteksti ja tutkimukseen osallistujat.....	15
3.3 Käytetyt muuttujat.....	16
3.4 Aineiston analyysi	17
3.5 Eettiset ratkaisut.....	18
4 TULOKSET	20
4.1 Varhaiskasvatuksen merkitys	20
4.2 Huoltajan koulutustaso ja varhaiskasvatus	22
5 POHDINTA	26
LÄHTEET	28
LIITTEET	32

1 JOHDANTO

Suomalaisen varhaiskasvatuksen laatua arvioidaan usein asiakastyytyväisyyskyselyillä. Kalliala (2014) kritisoi vanhempien täyttämien kyselyiden luotettavuutta varhaiskasvatuksen laadun selvittämisessä. Huoltajat eivät ole tietoisia siitä, mitä varhaiskasvatuksessa tapahtuu ja millaista laadukkaan varhaiskasvatuksen tulisi olla. Huoltajat haluavat uskoa, että lapsella on varhaiskasvatuksessa hyvä olla, kun hänet on sinne laitettu (Kalliala, 2014, s. 171). Helsingin kaupungin (2023) teettämän asiakaskyselyn mukaan huoltajat ovat tyytyväisiä varhaiskasvatukseen. Asiakaskyselyyn osallistui Helsingin, Espoon, Kauniaisen ja Vantaan kaupungit. Espoon kaupungin varhaiskasvatusjohtajan mukaan vastausprosentti nousi edellisestä kyselystä ja kyselystä saatua tietoa pidetään erittäin arvokkaana. Kehittämistarpeista on hyvä käydä keskustelua, mutta täytyy muistaa, että kokonaiskuvassa on paljon eri sävyjä. On tärkeää, että tulokset näkyvät myös ulospäin, että varhaiskasvatuksesta välittyisi monipuolisempi käsitys.

Karilan ym. (2022, s. 39-40) mukaan varhaiskasvatukseen osallistuu n. 77 % kaikista Suomessa asuvista lapsista, määrä on ollut kasvussa jo pitkään 2000-luvun aikana. Varhaiskasvatukseen osallistuminen on yleisempää kaupungeissa kuin maaseudulla. Lisäksi korkeasti koulutettuja huoltajia asuu enemmän kaupungeissa ja he käyttävät varhaiskasvatuspalveluja matalasti koulutettuja huoltajia enemmän. Karila ja muut kuvaavat, että huoltajien arvot sekä varhaiskasvatukseen liittyvät ajattelutavat vaikuttavat siihen, hoidetaanko lasta kotona vai varhaiskasvatuksessa.

Yhteistyö huoltajien kanssa on tärkeä osa varhaiskasvatusta, siksi tutkimusta huoltajien näkökulmasta tarvitaan. Hujala ja Vlasov (2020, s. 321) kertovat varhaiskasvatuksen arvioinnin olleen lakisääteistä vuodesta 2015 alkaen. Varhaiskasvatuslaki (540/2018) edellyttää huoltajien osallistumisen kasvatusta koskevaan keskusteluun ja päätöksentekoon. Laadun arviointi mahdollistaa tämän. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (Opetushallitus, 2022, s. 35) on huomioitu huoltajien ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö ja sen merkittävyys.

Yhteistyöllä edistetään varhaiskasvatuksen tavoitteita sekä varhaiskasvatuksen laadukasta pedagogista toimintaa. Arvioimalla toimintaa, huoltajat saavat mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa lastensa elämään varhaiskasvatuksessa. Samalla huoltajien osallisuus asiakkaina ja kasvatuksen yhteistyökumppaneina vahvistuu (Hujala & Vlasov, 2020, s. 322).

Varhaiskasvatuksen tutkimus on lisääntynyt ja samalla näkemys laadukkaasta varhaiskasvatuksesta on muuttunut. Huoltajat eivät välttämättä ole tietoisia varhaiskasvatuksen laadun rakenne- ja prosessitekijöistä. (Karvi, 2028). Varhaiskasvatuksen ammattilaisilla, yhteiskunnalla ja poliitikoilla voi olla erilainen käsitys varhaiskasvatuksen laatutekijöistä kuin perheillä tai lasten huoltajilla. Varhaiskasvatustilain (540/2018) mukaan lapsen subjektiivisen päivähoito-oikeuden lain voimaantulon taustalla on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden vahvistaminen. Subjektiivisen päivähoito oikeuden voimaantulo vaikuttaa varhaiskasvatuksen ammattilaisiin, yhteiskuntaan, päättäjiin, perheisiin ja lapsiin.

Tutkielmamme avulla olemme saaneet tarpeellista tietoa huoltajien näkemysistä varhaiskasvatusta kohtaan. Tutkielmamme tarkastelee myös sitä, kuinka muuttuva varhaiskasvatus näyttäytyy yhteiskunnallisessa kontekstissa. Huoltajien koulutustaustan merkityksen halusimme nostaa tutkimuskysymykseen siksi, koska lapsen subjektiivinen päivähoito-oikeus on kokenut muutoksia muutama vuosi sitten. Ennen muutosta varhaiskasvatus oli suunnattu nimenomaan työssäkävien tai opiskelevien huoltajien palveluksi. Tutkimuksemme tavoitteena on selvittää, mitä huoltajat pitävät tärkeänä, kun heidän neljä -vuotias lapsi on varhaiskasvatuksessa. Tutkimuksessa haluttiin selvittää myös se, onko huoltajien koulutustaustalla merkitystä suhteessa siihen, mitä he pitävät tärkeänä.

2 YHTEISKUNNALLINEN NÄKÖKULMA MUUT- TUVAAN VARHAISKASVATUKSEEN

Tässä luvussa kerromme varhaiskasvatuksen yhteiskunnallisesta asemasta. Ensimmäisessä alaluvussa kuvaamme varhaiskasvatuksen laadun rakenne- ja prosessitekijöitä. Alaluvussa 2.2 käsittelemme varhaiskasvatuksen yhteiskunnallista merkitystä ja sen jälkeen siirrymme varhaiskasvatuksen merkitykseen huoltajille. Lähdekirjallisuuden avulla esittelemme työhömmä liittyviä keskeisiä teorioita sekä tutkimuksia (Kniivilä ym., 2017, s. 87).

2.1 Varhaiskasvatuksen laadun rakenne- ja prosessitekijät

Globalisaation myötä muutokset työelämässä ovat lisänneet haastetta perhe-elämän ja työn yhteensovittamisessa (Kinnunen ym., 2009, s. 126–127). Varhaiskasvatus muuttuu ja mukautuu yhteiskunnan tarpeiden mukana. Muutos saattaa edetä hitaasti ja näkyä tutkimusten tuloksissa viiveellä. Tuonosen (2021) mukaan varhaiskasvatuksesta on hyötyä niin lapselle, perheelle kuin yhteiskunnalle. Puutteelliset varhaiskasvatuspalvelut voivat heikentää huoltajan osallistumista työmarkkinoille sekä mahdollisuutena yhdistää työ ja perhe.

Karvi (2018) on julkaissut varhaiskasvatukselle laadun arvioinnin laatuindikaattorit. Indikaattorit perustuvat laajaan tutkimuskatsaukseen varhaiskasvatuksen laadusta. Laadun rakennetekijät viittaavat siihen, kuka vastaa varhaiskasvatustoiminnasta, missä toiminta tapahtuu ja millaiset puitteet toiminnalle luodaan. Laadun rakennetekijöitä ovat esimerkiksi varhaiskasvatusta ohjaava opetussuunnitelma, henkilöstön koulutus, työaikarakenteet, lapsiryhmien rakenne, koko sekä tilat. Laadun prosessitekijät ovat yksikön pedagogista toimintakultuuria kuvaavia tekijöitä, joilla on yhteys lasten kokemuksiin. Prosessitekijöitä ovat lasten, aikuisten, huoltajien sekä henkilöstön väliset vuorovaikutussuhteet ja lapsiryhmien pedagoginen toiminta. Prosessitekijöihin kuuluu lisäksi pedagogiikan johtaminen, suunnittelu, toteuttaminen, arviointi sekä kehittäminen ja

kaikkien osapuolten osallisuuden kokemukset. Prosessitekijät kuvaavat varhaiskasvatukselle asetettujen tavoitteiden ja sisältöjen toteuttamista (Karvi, 2018.)

Hujala ja Vlasov (2020, s. 321) kertovat, että varhaiskasvatuksen arvioinnin keskiössä on henkilökunnan toiminta, laadun arviointi sekä laadukkaan toiminnan näkyväksi tekeminen. Arvioinnin tarkoituksena on turvata varhaiskasvatustilain linjausten toteutuminen. Arvioinnin tulee tukea varhaiskasvatuksen kehittämistä sekä edistää lasten hyvinvoinnin, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä. Varhaiskasvatuksen kehittämistyön perustana on arviointi. Laadun arviointi mahdollistaa huoltajien osallistumisen kasvatusta koskevaan keskusteluun ja päätöksentekoon. Näin huoltajilla on mahdollisuus osallistua sekä vaikuttaa lastensa elämään varhaiskasvatuksessa (Hujala & Vlasov, 2020, s. 322). Karikoski ja Tiilikka (2020, s. 83) toteavat onnistuneen alkuvaiheen varhaiskasvatuksessa tarjoavan vanhemmille konkreettisen osallisuuden kokemuksen lastensa hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa. Heidän mukaansa lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksessa perheille tulee järjestää riittävän pitkä noin parin viikon kestoinen tutustumisjakso, minkä aikana luodaan turvallinen ja luottamuksellinen suhde kaikkien osapuolten välillä.

2.2 Varhaiskasvatuksen yhteiskunnallinen merkitys

Alasuutari ja Raittila (2017, s. 57) osoittavat, että politiikkaan- ja järjestelmiin keskittynyt varhaiskasvatuksen tutkimus on jäänyt erityisesti väitöskirjoissa vähäiseksi viimeisen kymmenen vuoden aikana. Yhteiskunnallinen tutkimus on väistynyt lapsuuden sosiologian mikrotason tutkimuksien tieltä. Näin ollen kasvatustieteellisiin väitöskirjoihin ei ole päässyt kehittymään "varhaiskasvatus politiikan" tutkimusta. Alasuutarin ym. (2022, s. 7-8) mukaan viime vuosituhannen loppupuolelta lähtien on tutkittu lasten osallistumista varhaiskasvatukseen. Huoltajien ratkaisuja varhaiskasvatukseen suhteen on käsitelty yleensä valintoina. Suomessa kattavat varhaiskasvatuspalvelut takaavat sen, että perheillä on yhtäläiset mahdollisuudet sovittaa yhteen työelämä ja perheen vaatimukset.

Repo ym. (2022, s. 153) näkevät Suomalaisen perhepolitiikan keskeisenä tehtävänä tukea ja auttaa huoltajia perheen ja työmarkkinoiden yhteensovittamisessa.

Suomessa kunnat ovat velvollisia tarjoamaan varhaiskasvatuspalveluja huoltajien työajat huomioiden. Haasteita tuottaa yksiköiden sijainnit, jotka ovat yleensä kaupunkien keskustoissa sekä normit, kuten hoidolle asetettujen tuntimäärien riittämättömyys. Tällöin huoltajat suosivat epävirallista lastenhoitoa, muun muassa sukulaiset ja ystävät. Huoltajien päätöksiin todetaan vaikuttavan hoidon järjestelyn käytännöllisyys laatua enemmän. Vuorohoitoa tarvitsevien yksinhuoltajaperheiden lapsilla oli enemmän hoitoketjuja kuin kahden työssäkäyvän huoltajan perheissä. Hoitoketjulla viitataan lastenhoidon järjestelmien yhdistämiseen, kuten koti, varhaiskasvatus ja epäviralliset lastenhoitajat. (Pelto-perä ym., 2021, s. 552-553.) Repo ym. (2022, s. 166) kertovat, että 4- vuotiaiden lasten huoltajista yli neljäsosan tekee vuorotyötä, mutta vain n. 5 % lapsista on vuorohoidossa, vaikka heillä olisi oikeus varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuslakiin (540/2018) on 1.8.2020 alkaen tullut voimaan muutos, jonka mukaan kaikilla lapsilla on yhtäläinen oikeus osallistua varhaiskasvatukseen. Laki koskee esimerkiksi työttömänä tai hoitovapaalla olevan huoltajan lapsia. Pykälän 13 mukaan vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi (Varhaiskasvatuslaki 540/2018). Opetushallituksen mukaan huoltajalla on oikeus päättää lapsensa osallistumisesta varhaiskasvatukseen. (Opetushallitus, 2022, s. 16).

Kansainvälisesti tarkasteltuna suomalainen varhaiskasvatuspolitiikka ja sen kehitys ovat johtaneet hyvin moninaiseen lastenhoitojärjestelmään. Suomalainen yhteiskunta tukee lastenhoitoa monin eri tavoin, lähestyttiin sitä formaalin-, julkisen- tai markkinaperusteisen hoivan näkökulmasta. (Alasuutari ym., 2022, s. 9.) Repo ym. (2022, s. 154) ovat tarkastelleet huoltajien työssäkäyntiä ja lastenhoidon yhteyksiä. He pohjaavat näkemyksen siihen, kuinka hoitoratkaisu on yhteydessä työmarkkina-asemaan. Siitonen (2020) kuvaa varhaiskasva-

tuksen tärkeyttä lapsen, perheen ja yhteiskunnan näkökulmasta. Varhaiskasvatuksen muita tehtäviä on tarkoituksella sivuutettu tai vähätelty, kun keskusteluissa on painotettu lapsen oikeutta osallistua varhaiskasvatukseen.

Alasuutari ym. (2022, s. 87) ovat analysoineet sitä, kuinka kuntapolitiikan toimijat tulkitsevat huoltajien varhaiskasvatuspalveluiden käyttöä. Palveluiden käyttöä on tutkittu paljon osallistumisen käsitteen kautta. Usein pohditaan, miten varhaiskasvatuspalveluiden käyttöä voisi lisätä. Keskusteluiden mukaan käyttö olisi toivottavaa. Tämä pohjautuu siihen, kuinka varhaiskasvatuksen sääntely on muuttunut 2010-luvun jälkeen ja miten sitä on haluttu kehittää. Tästä esimerkkinä huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun riippumattomuus, joka on palautettu vuonna 2020 kun eduskunta kumosi 2016 säädetyt tuntimäärät, joka liittyy subjektiiviseen päivähoidon oikeuteen. Paikallisella tasolla näitä poliittisia linjauksia ei kuitenkaan välttämättä oteta käytäntöön, vaikka ne on valtakunnallisesti linjattu. Alasuutari ym. (2022, s. 90–91) tutkimuksessa kuntatason poliitikot ovat puhetapansa perusteella antaneet olettaa, että on olemassa huoltajia, jotka eivät kanna vastuuta lapsestaan kuten pitäisi. Huoltajia arvioidaan moraalisesti sen perusteella, kuinka he käyttävät varhaiskasvatuspalveluita. Poliitiikan edustajien mukaan varhaiskasvatuspalveluiden käyttö koetaan osittain tarpeettomana tai liiallisena. Tämä on vastoin valtakunnallisia poliittisia ja kansainvälisiä keskusteluita lapsen elinikäisestä oppimisesta ja kehityksestä.

Kivimäki ym. (2023, s. 9–10) tulokset osoittavat, että huoltajat elävät tässä ja nyt ja pitävät varhaiskasvatusta tärkeänä nykyhetkessä. Huoltajat eivät niinkään näe varhaiskasvatusta elinikäisen oppimisen kenttänä. Kivimäki ym. kuitenkin toteavat, että varhaiskasvatusuudistukset voisivat jossain määrin muuttaa elinikäisen oppimisen osaa varhaiskasvatuksessa. Silti tämä tutkimus viittaa siihen, että huoltajat pitävät tärkeämpänä yksittäisen lapsen jokapäiväisen elämän laatua, kuin kehittymistä ja oppimista myöhempää varten. Alasuutari ja Raittila (2017, s. 57) pitävät varhaiskasvatusta yhteiskunnallisena järjestelmänä, joka liittyy vahvasti taloudellisiin, poliittisiin ja ideologisiin kysymyksiin.

Alasuutari ym. (2022, s. 102) tutkimuksen perusteella paikallispoliitikot eivät jaa näkemystä varhaiskasvatuksen normista, jonka mukaan palvelu kuuluu

kaikille lapsiperheille, riippumatta huoltajien työ- tai opiskelutilanteesta. Tutkimus osoittaa, että varhaiskasvatuspalveluiden käyttö on moraalinen ongelma kunnallispolitiikan kontekstissa silloin, kun huoltaja ei käy työssä tai opiskele. Kunnallispoliitikkojen asenteet ovat kuitenkin ristiriitaisia aiempien tutkimustulosten kanssa. Esimerkiksi Tuonosen (2021) mukaan suomalaisten lasten tulisi osallistua enemmän varhaiskasvatukseen. Tuonosen mukaan osallistumisaste on noussut mutta on ollut yhä OECD-maiden keskiarvon alapuolella vuonna 2018.

Repo ym. (2022, s. 162) mukaan varhaiskasvatuksella ja työelämällä on Suomessa historiasta alkaen tiivis yhteys. Varhaiskasvatuksella on monia sukupuolten tasa-arvoon ja työvoimapolitiikkaan liittyviä tehtäviä. Työelämällä ja varhaiskasvatuksella on tiivis side siitä huolimatta, että viimeisten vuosikymmenten aikana on alettu painottamaan lasten hyvinvoinnin ja oppimisen kokemuksia. Siitonen (2020) muistuttaa varhaiskasvatuksen perhepoliittisesta, työvoimapolitiittisesta, sosiaalipoliittisesta ja tasa-arvoa edistävästä tehtävistä yhteiskunnassa.

Alasuutari ja Raittila (2017, s. 55) ovat tutkineet varhaiskasvatusta koskevien väitöskirjojen ja artikkeleiden määrää ja sisältöä vuosilta 1995 ja 2015. Määrällisesti näyttävä teema alue yhtenä viidestä oli varhaiskasvatus yhteiskunnallisena järjestelmänä. Väitöskirjoissa näkyy yhteiskuntatieteellisen näkökulman väheneminen. Tämä tarkoittaa tutkimusten aiheissa sitä, että väitöskirjoissa ei ole enää tarkasteluja, jotka erittelevät varhaiskasvatusjärjestelmää osana yhteiskunnan palvelukokonaisuutta. Näiden tilalle on tullut yhteiskunnallisesti orientoituneet tutkimukset, joissa pikemminkin tarkastellaan varhaiskasvatusjärjestelmän historiallisia ja sisäisiä aiheita.

2.3 Varhaiskasvatuksen merkitys huoltajille

Kivimäki ym. (2023, s. 1-2) ovat kysyneet, mitä huoltajat pitävät tärkeinä varhaiskasvatuksessa. He tukeutuvat kysymyksessä diskursiiviseen institutionalismiin. Huoltajia ja varhaiskasvatusta koskevat aikaisemmat tutkimukset ovat harvoin peilanneet tähän näkökulmaan. Kivimäki ym. toteavatkin, että aikaisemman tutkimuksen perusteella varhaiskasvatuksen näkökulmasta ei ole diskursiivista

vuorovaikutusta tai usean toimijan läsnäoloa. Asiakirjat ja politiikka rakentavat instituutiota ylhäältä alaspäin ja poistavat samalla huoltajien toimijuuden. Pulkisen (2022, s. 253) mukaan huoltajat ovat antaneet kritiikkiä siitä, ettei heillä ole mahdollisuutta osallistua varhaiskasvatuksen suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen. Positiivisena asiana huoltajat pitävät varhaiskasvatussyksiköiden joustavia aukioloaikoja.

Vuonna 2019 varhaiskasvatukseen osallistui 253 727 lasta, joka tarkoittaa 77 % kaikista 1–6 -vuotiaista lapsista (Säkkinen & Kuoppala, 2020, s. 2). Erolan (2018, s. 449-450) tutkimusten perusteella varhaiskasvatukseen osallistumisella on jossain määrin positiivisia vaikutuksia lasten kouluttautumiseen ja kehittymiseen. Hyödyt ovat suunnilleen samanlaisia huoltajien koulutustasosta riippumatta. Erolan mukaan huoltajien koulutustasolla ei ole merkitystä siihen, millaisen hyödyn lapsi saa varhaiskasvatuksesta. Suomi erottuu tässä suhteesta muista pohjoismaista ja muusta yhteiskunnasta. Muissa pohjoismaissa huoltajien koulutustausta ja tulotaso vaikuttavat lasten varhaiskasvatukseen osallistumiseen ja varhaiskasvatuspaikan valintaan. Huttu (2021, s. 13-14) muistuttaa, että Suomessa sosioekonomiset erot ovat edelleen pieniä verraten esimerkiksi Ruotsiin. Huttu jatkaa, että syy lasten ja nuorten osaamisen polarisoitumiseen saattaa olla joko lähtökohtien eriytyminen tai varhaiskasvatuksen aikaisempaa heikompi kyky tasata eroja. Pidetyn oppivelvollisuuden ja maksuttoman varhaiskasvatuksen on toivottu vaikuttavan tähän. Huttun mukaan nähtäväksi jää, vähentävätkö nämä keinot perhetaustan vaikutusta koulutuspolkuun. Lähtökohtaisesti ajatellaan, että varhaiskasvatus parantaa heikoista lähtökohdista tulevien lasten asemaa. Huoltajien tuloilla on suoranaisesti pieni vaikutus lapsen koulutukseen. Silti toimeentulotuen asiakkuuden nähdään ennustavan koulupudokkuutta.

Hujala ja Vlasov (2017) tutkivat koulutusyhteistyön kehitystä yhteiskunnissa Suomessa, Yhdysvalloissa ja Venäjällä. Suomen tuloksia esitellessään he huomasivat huoltajien ja varhaiskasvattajien täydentävän toisiaan. Huoltajat tuntevat oman lapsensa ja varhaiskasvattajilla on ammatillinen tietotaito ja osaaminen. Tämän pohjalta on hyvä rakentaa yhteistyötä ja luoda tavoitteita lapsen

hyväksi. Tutkimuksessa selvisi myös, että nykypäivän huoltajat ovat tietoisempia kasvatusalan termeistä ja näin ollen heillä on enemmän vaatimuksia ja odotuksia varhaiskasvatusta kohtaan (Hujala ja Vlasov, 2017.) 2019 vuonna tehdyn Childcare-tutkimuksen tulosten mukaan huoltajat arvostavat varhaiskasvatuksessa eniten sitä, että se mahdollistaa heidän opiskelunsa tai työssäkäynnin. Lasten oppiminen sai vähemmän arvostusta.

Suomalaisilla lapsiperheiden huoltajilla on hyvä ja vakaa asema työmarkkinoilla. He ovat usein korkeammin koulutettuja ja hyvässä ammatti asemassa verrattuna lapsettomiin ikätovereihin. Vuonna 2018 tehdyssä tutkimuksessa kahden huoltajan lapsiperheistä 73 % molemmista huoltajista olivat töissä. Lapsettomista miehistä 77 % ja huoltajan roolissa olevista miehistä 92 % kävivät töissä. Naisten kohdalla lukemat olivat lapsettomien kohdalla 79 % ja huoltajan roolissa 77 %. 2018 tehdyn tutkimuksen mukaan alle 3-vuotiaiden lasten äideistä 40 % oli työelämässä. Korkeasti koulutetuista alle 3-vuotiaiden lasten äideistä kaksi kolmesta oli palannut perhevapailta töihin ja toisen asteen tutkinnon suorittaneista hieman yli puolet. Ilman perusasteen jälkeistä koulutusta olevista äideistä vain viidesosa oli palannut töihin perhevapaiden jälkeen (Repo ym., 2022, s. 153-155.) Korkeasti koulutetut äidit arvostavat koulutusta yleisesti enemmän kuin matalasti koulutetut äidit, tämän vuoksi heidän lapsensa aloittaa varhaiskasvatuksessa aikaisemmin. (Kuusiholma-Linnamäki ym. 2022, s. 75). Terävä ym. (2022, s. 138) kuvaavat huoltajien asemaa työelämässä siten, että hyvässä työmarkkina-asemassa olevat huoltajat hoitavat lasta kotihoidon tuella lyhyemmän aikaa. Korkeasti koulutetut ylemmät toimihenkilöt ja hyvätuloiset äidit palaavat aikaisemmin työelämään. Äidit, joilla ei ole ollenkaan koulutusta tai ovat olleet pois työelämästä jo ennen lapsen syntymää, käyttävät pitkiä kotihoidon tukikausia. Korkeasti koulutetuilla huoltajilla tutkielmassamme tarkoitetaan opistotason, ammattikorke- tai yliopistotason tutkinnon suorittaneita huoltajia. Matalasti koulutetuilla huoltajilla tarkoitetaan ammatillisen kurssin, ammattikoulun tai muun ammatillisen tutkinnon suorittaneita vanhempia.

Kinnunen ym. (2009, s. 142) mukaan huoltajat pitävät lapsiperheen tärkeänä tukena toimivaa varhaiskasvatusjärjestelmää. Yhteiskunnassa vaikuttava

ilmapiiri määrittelee sen, kuinka perheet käyttävät tarjottua mahdollisuutta. Repo ym. (2022, s. 164) kertovat, että 2019 tehdyn varhaiskasvatuskyselyn mukaan yli 90 % lapsista osallistui varhaiskasvatukseen. Huoltajien työssäkäynti tai opiskelu oli lapsen oppimisen ja kehityksen kanssa yksi keskeisimmistä syistä lapsen osallistumiselle varhaiskasvatukseen. Alasuutari ym. (2022, s. 8) näkevät yhteiskunnassa vallitsevien kulttuuristen käsitysten ja julkisen keskustelun vaikuttavan huoltajien ratkaisuihin.

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

Tässä luvussa kerromme tutkimuksemme toteuttamisesta. Toteuttamisen tapaa kuvataan viiden alaluvun mukaan, ensimmäiseksi esittelemme tutkimustehtävän ja tutkimuskysymykset. Alaluvussa 3.2 kuvaamme tutkimuskontekstin ja sen jälkeen siirrymme aineistoon ja aineiston analyysiin. Aineiston analyysissä käytämme taulukkoa tukemaan sanallista analyysia. Viimeisenä kerromme tutkimuksemme eettisistä ratkaisuista.

3.1 Tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset

Tutkimuksemme tavoitteena on selvittää, mitä huoltajat pitävät tärkeänä, kun heidän neljä -vuotias lapsi on varhaiskasvatuksessa. Tutkimuksessa haluttiin selvittää myös se, onko huoltajien koulutustaustalla merkitystä suhteessa siihen, mitä he pitävät tärkeänä. Tutkimuskysymyksiä työssämme on kaksi.

1. Mitkä tekijät ovat tärkeitä 4-vuotiaan lapsen huoltajille varhaiskasvatuksessa?
2. Onko koulutustausta yhteydessä huoltajien näkemyksiin varhaiskasvatuksesta?

Tutkielmamme ensimmäisenä hypoteesina on, että huoltajat arvostavat varhaiskasvatuksessa laadun prosessitekijöitä enemmän kuin rakennetekijöitä. Nämä laadun rakenne- ja prosessitekijät olemme esitelleet tutkielmamme teoriaosuudessa. Toisena hypoteesina on, että korkeasti koulutetut huoltajat arvostavat eri tekijöitä kuin matalammin koulutetut huoltajat.

3.2 Tutkimuskonteksti ja tutkimukseen osallistujat

Hirsjärvi ym. (2009, s. 221) toteavat, aineiston analyysin, tulkinnan ja johtopäätösten teon olevan tutkimuksen ydinasia. Analyysivaiheessa tutkijalle selviää, millaisia vastauksia hän saa ongelmiinsa. Määrällisessä tutkimuksessa valitaan analyysimenetelmäksi sellainen, joka antaa tietoa tutkittavasta aiheesta (Vilka, 2007, s. 119). Olemme analysoineet tuloksia taulukoiden ja tekstin avulla. Taulukot auttavat tulosten tulkinnessa ja tukevat sanallista kerrontaa.

Tutkimuksemme on toteutettu määrällisenä eli kvantitatiivisena tutkimuksena. Tutkimuksessamme on aineistona Childcare- varhaiskasvatuskysely 2019, jossa huoltajat saivat arvioida varhaiskasvatusta ja sen toimintaa. Kysely on toteutettu Jyväskylän yliopiston, Tampereen yliopiston ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteistyössä. Childcare -hankkeen tutkimuksen on rahoittanut Suomen Akatemian strategisen tutkimuksen neuvosto. Tutkimus on toteutettu Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä Tampereen ja Jyväskylän yliopistojen yhteistyönä. Vanhemmat ovat tutkimuksen toteuttamisen hetkellä asuneet kunnassa, jossa Childcare tutkimushankkeen aineistoa on kerätty. Jos lapsella on kaksi huoltajaa, on heille molemmille lähetetty kutsu osallistua tutkimukseen. (Childcare, 2019.)

Varhaiskasvatuskyselyyn (Childcare, 2019) on osallistunut 1864 huoltajaa. Vastaajista naisia oli 1289 (68,9 %) ja miehiä 581 (31,1 %) ja muita 1 (0,1 %). Aineisto on kerätty kyselylomakkeen avulla. Osallistujien yhteystiedot on saatu Väestörekisterikeskuksesta toukokuun 2019 aikana. Varhaiskasvatuskyselyyn (Childcare, 2019) osallistuneilla huoltajilla oli kyselyn toteuttamisen hetkellä 4 -vuotias lapsi. Huoltajat olivat joko vastanneet varhaiskasvatuskyselyyn 2016 vuonna tai asuivat kunnassa, jossa Childcare tutkimusaineistoa kerättiin. Huoltajilla on ollut mahdollisuus osallistua tutkimukseen täyttämällä paperinen kyselylomake, joka on lähetetty kutsukirjeen yhteydessä tai vaihtoehtoisesti verkossa. Kutsukirjeen yhteydessä huoltajat ovat saaneet kirjekuoren, johon on maksettu valmiiksi postimaksu paperisen kyselylomakkeen lähettämistä varten.

Childcare-hankkeen avulla pyritään kehittämään varhaiskasvatuksen palveluita ja lastenhoidon tukia. Tutkimus selvittää muun muassa sitä, tuottaako

lastenhoidon politiikka epätasa-arvoa perheiden, alueiden, vanhempien ja lasten välille. Huoltajia on kehoitettu vastaamaan kyselyyn, jotta he voisivat vaikuttaa lastenhoidon politiikan, järjestelmien ja palveluiden kehittämiseen.

Taulukko 1.

Tutkimukseen osallistuneiden huoltajien koulutustausta (n = 1864)

Vastaajien koulutus	n	%
Ei ammatillista koulutusta	70	3,8
Ammatillinen kurssi tai vastaava	24	1,3
Ammattikoulu tai muu ammatillinen tutkinto	345	18,5
Ammatillinen opistoasteen tutkinto (esim. teknillinen opisto)	62	3,3
Alempi ammattikorkeakoulututkinto	438	23,5
Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	70	3,8
Alempi yliopisto-, tai muu korkeakoulututkinto	101	5,4
Ylempi yliopisto-, tai muu korkeakoulututkinto	754	40,5

Vastaajien koulutustaustaa tarkasteltiin yhden kysymyksen avulla, jonka olemme kuvanneet taulukossa 1. Vastaajista suurimmalla osalla (40,5 %) oli ylempi yliopistotutkinto tai muu korkeakoulututkinto ja aiempien tutkimustulosten perusteella korkeasti koulutetut huoltajat arvostavat koulutusta enemmän ja ovat työorientoituneempia, jolloin heidän lapsensa aloittavat varhaiskasvatuksessa aiemmin. Tätä tulosta tukee myös se, että suurimmalla osalla vastaajista (n = 1425) oli joko opistoasteen tai korkeakoulututkinto.

3.3 Käytetyt muuttujat

Toisessa tarkasteltavassa kysymyksessä huoltajilta kysyttiin, kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat sen kannalta, että 4-vuotias lapsi on varhaiskasvatuksessa (päiväkodissa, perhe- tai ryhmäperhepäivähoidossa). Kysymyksessä oli 12 väittämää (huoltajan työssäkäynti tai opiskelu, toisten lasten seura, lapsen kasvun ja oppimisen tukeminen, lapsi kaipaa aktiivista toimintaa, lapsen kehitykseen tai terveydentilaan liittyvät erityistarpeet, asiantuntijan suositus, huoltajan terveydentilaan tai jaksamiseen liittyvä tuen tarve, palvelun maksuttomuus tai edullisuus, 4 -vuotiaan kotihoito ei ole perheellemme taloudellisesti mahdollista, 4 -

vuotiaan kuuluu olla varhaiskasvatuksessa, huoli tutun hoitopaikan menettämisestä, jos lapsi jää pois hoidosta väliaikaisesti tai jokin muu syy). Vastausvaihtoehto oli neljä: 1 = Ei lainkaan tärkeä, 2 = Melko tärkeä, 3 = Erittäin tärkeä ja 4 = Ei koske meitä.

Taulukko 2

Mitä huoltajat pitävät tärkeänä 4-vuotiaan lapsen nykyisen varhaiskasvatus paikan valinnassa

	n	ka	s
Huoltajan työssäkäynti tai opiskelu	1687	2,87	,45
Toisten lasten seura	1691	2,78	,44
Lapsen kasvun ja oppimisen tukeminen	1697	2,73	,48
Lapsi kaipaa aktiivista toimintaa	1689	2,69	,52
Lapsen kehitykseen tai terveydentilaan liittyvät erityistarpeet	1679	3,07	1,12
Asiantuntijan suositus (esim. psykologi, lääkäri, sosiaalityöntekijä)	1683	3,33	1,10
Huoltajan terveydentilaan tai jaksamiseen liittyvä tuen tarve	1680	3,00	1,13
Palvelun maksuttomuus tai edullisuus	1680	2,45	1,10
4- vuotiaan kotihoito ei ole perheellemme taloudellisesti mahdollista	1663	2,81	1,16
4- vuotiaan kuuluu olla varhaiskasvatuksessa	1671	2,17	,87
Huoli tutun hoitopaikan menettämisestä, jos lapsi jää hoidosta pois väliaikaisesti	1672	2,71	1,21
Jokin muu, mikä?	290	3,72	,66

Teimme käytetyille summamuuttujille reliabiliteettianalyysin, jonka avulla saimme selville muuttujien välisen Cronbachin alfan arvon ,72. Tämän tuloksen perusteella voimme todeta mittarin olevan sisäisesti johdonmukainen, koska saamamme Cronbachin alfan arvo on suurempi kuin ,7 mitä yleisesti pidetään luotettavan mittarin raja-arvona. Hirsjärvi, ym. (2009, s. 231) toteavat, että reliabiliteettianalyysin avulla mitataan tutkimuksen luotettavuutta ja pyritään välttämään virheiden syntymistä.

3.4 Aineiston analyysi

Aineisto analysoitiin SPSS -ohjelmiston (Statistical Package for the Social Sciences) version 28 avulla. Aineiston kuvailussa käytettiin keskiarvoja, keskihajontoja, vinous- ja huipukkuusarvoja, frekvenssejä ja prosenttijakaumia. Liitteellä 2

olemme kuvanneet muuttujien (kysymysten 8 ja 29) vinous- ja huipukkuusarvoja. Mittarin reliabiliteettia tarkasteltiin Cronbachin alfan avulla.

Halusimme selvittää ristiintaulukoinnin avulla muuttujien välisen riippuvuuden. Korrelaatiokertoimen avulla olemme selvittäneet muuttujien vaikutusta toisiinsa. Näiden avulla olemme pohtineet vastauksia tutkimuskysymyksiimme, vaikuttaako huoltajien koulutustausta heidän tyytyväisyyteensä varhaiskasvatuksessa ja mitä tekijöitä huoltajat pitävät tärkeänä varhaiskasvatuksessa. Tutkimuksessa halusimme selvittää usean muuttujan välistä riippuvuutta ja yhteyttä toisiinsa.

Kaikkien muuttujien kohdalla normaalijakaumaoletus ei toteutunut eli vinous- ja huipukkuusarvot poikkesivat normaalijakauman raja-arvoista (ks. liitteet 2-12). Raja-arvot sijoittuivat -2,03 ja 7,44 välille. Käytimme Spearmanin järjestyskorrelaatiokerrointa ja sen merkitsevyyden testiä arvioidessamme huoltajien koulutustaustan ja heidän tärkeinä pitämiensä tekijöiden riippuvuutta toisiinsa. Päädyimme käyttämään Spearmanin järjestyskorrelaatiokerrointa, koska kaikkien muuttujien kohdalla ei toteutunut normaalijakaumaoletus. Kertoimen arvo voi vaihdella -1 ja +1 välillä. Mitä voimakkaampi positiivinen yhteys muuttujien välillä on, sitä lähempänä +1:tä korrelaatiokertoimen arvo on ja vastaavasti mitä, voimakkaampi negatiivinen yhteys muuttujien välillä on, sitä lähempänä -1:tä korrelaatiokertoimen arvo on. (Vilka 2007, s. 130.)

3.5 Eettiset ratkaisut

Tämä tutkimus on pyritty toteuttamaan hyvin tieteellisten käytäntöjen mukaisesti. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (2023) mukaan hyvään tieteelliseen käytäntöön kuuluvat arvostus, vastuunkanto, rehellisyys ja luotettavuus. Olemme rekisteröityneet Tietoarkisto (2023) Ailaan ja saaneet ladattua käyttöehdoilta rajattuja tutkimusaineistoja. Rekisteröityessä olemme sitoutuneet noudattamaan käyttöehtoja. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (2023, s. 13) mukaan tutkimuseetiikkaan kuuluu tutkimusaineistojen käsittely- ja hallintataidot.

Tietoarkisto (2023) Ailasta olemme ladanneet valmista aineistoa (Childcare, 2019). Kyselylomakkeeseen on vastattu anonymisti, joka suojaa tutkittavien anonymiteettiä. Kyselyyn vastaaminen on ollut vapaaehtoista eikä vastaajilta ole vaadittu mitään tietoja. Tutkimukseen osallistumisen on voinut halutessaan keskeyttää. Tutkimuksen luotettavuuden kannalta on ollut tärkeää, että mahdollisimman moni on vastannut kyselyyn. Huoltajille on kerrottu kyselylomakkeen saatteessa, ettei heidän tarvitse vastata kaikkiin kysymyksiin, vaan osa kysymyksistä liittyy siihen, miten 4 -vuotiaan lapsen hoito on järjestetty. Jokainen huoltaja vastaa kyselyyn anonymisti ja jokaiselle vastaajalle on oma henkilökohtainen vastaustunnus. Aineisto on analysoitu tilastollisin menetelmin niin, ettei yksittäisiä vastauksia ole ilmennyt tuloksista. Vilka (2007, s. 164) kertoo hyvään tieteelliseen käytäntöön kuuluvan sen, että vastaajat ja heidän paikkakuntansa säilyvät tunnistamattomina. Tutkimuksessamme tarkastelimme vastausten keskiarvoja ja muita tunnuslukuja, eikä tutkimustuloksia kirjata yksilöittäin, jolloin ongelmaa tunnistettavuudessa ei ole.

Tässä tutkielmassa sitouduimme siihen, että emme käytä saatuja tietoja muuhun kuin tutkimustarkoitukseen. Tiedot, joita tutkimuksen avulla on kerätty, säilytetään ja käsitellään tietosuojalainsäädäntöön kuuluvalla tavalla. Kaikki kandidaatintutkielmassamme hyödynnetty aineisto hävitetään tutkielman valmistuttua.

4 TULOKSET

Tässä luvussa esitetään tutkimuksen tulokset. Tulosten kuvailun tukena hyödynnetään taulukoita ja kuvioita. Aluksi esitetään tulokset liittyen vastausten frekvenssijakaumiin ja korrelaatiokertoimiin liittyen huoltajien varhaiskasvatuksessa tärkeinä pitämiin tekijöihin. Tämän jälkeen esitetään tulokset liittyen huoltajien koulutustaustan ja varhaiskasvatuksessa tärkeinä pitämien asioiden yhteyteen.

4.1 Varhaiskasvatuksen merkitys

Taulukossa 3 on esitetty asiat, joita huoltajat pitävät tärkeinä heidän lastensa osallistuessa varhaiskasvatukseen. Huoltajat pitävät tärkeimpänä asiana omaa työssäkäyntiä tai opiskelua. Vastaajista 85,2 % pitää erittäin tärkeänä opiskelun tai työssäkäynnin mahdollistumista. Toisten lasten seuran huoltajat kokivat toiseksi tärkeimmäksi tekijäksi varhaiskasvatuksessa. Vastaus 4 -vuotiaan kuuluu olla varhaiskasvatuksessa, koettiin vähiten tärkeäksi tekijäksi. Vastauksissa Jokin muu, mikä? huoltajat olivat vastanneet muun muassa: "Lapsi nauttii päiväkotipäivistä", "Kaksikielisyyden tukeminen" ja "Näkemyks, että varhaiskasvatus on paras vaihtoehto".

Taulukko 3

Huoltajien tärkeänä pitävien tekijöiden vastaukset prosentteina 4- vuotiaan lapsen varhaiskasvatuksessa

	Ei lainkaan tärkeä	Melko tärkeä	Erittäin tärkeä	Ei koske meitä
Huoltajan työssäkäynti tai opiskelu	2,2	10,3	85,2	2,3
Toisten lasten seura	0,5	21,0	77,9	0,6
Lapsen kasvun ja oppimisen tukeminen	1,6	24,3	73,9	0,2
Lapsi kaipaa aktiivista toimintaa	1,8	28,	69,1	1,0
Lapsen kehitykseen tai terveydentilaan liittyvät erityistarpeet	14,2	16,6	16,7	52,4
Asiantuntijan suositus (esim. Psykologi, lääkäri, sosiaalityöntekijä)	13,5	9,1	7,9	69,6
Huoltajan terveydentilaan tai jaksamiseen liittyvä tuen tarve	13,9	21,9	13,8	50,4
Palvelun maksuttomuus tai edullisuus	23,0	33,4	18,9	24,7
4- vuotiaan kotihoito ei ole perheellemme taloudellisesti mahdollista	19,6	19,2	21,7	39,5
4- vuotiaan kuuluu olla varhaiskasvatuksessa	25,0	39,4	29,9	5,7
Huoli tutun hoitopaikan menettämisestä, jos lapsi jää hoidosta pois väliaikaisesti	23,6	21,7	15,3	39,5
Jokin muu, mikä?	2,8	2,4	13,9	80,9

4.2 Huoltajan koulutustaso ja varhaiskasvatus

Taulukossa 4 näkyy huoltajien ammatillisen koulutuksen ja heidän varhaiskasvatuksessansa tärkeinä pitämien tekijöiden väliset korrelaatiokertoimet.

Taulukko 4

Huoltajan ammatillisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksessa tärkeänä pidettyjen asioiden korrelaatio (r) sekä merkitsevyydet (p) laskettuna Spearmanin järjestyskorrelaatiolla

Tärkeä asia sen kannalta, että 4-vuotias lapsi on varhaiskasvatuksessa	r	p
Huoltajan työssäkäynti ja opiskelu	,02	<,001
Toisten lasten seura	,00	,073
Lapsen kasvun ja oppimisen tukeminen	-,06	,657
Lapsi kaipaa aktiivista toimintaa	-,05	,066
Lapsen kehitykseen tai terveydentilaan vaikuttavat erityistarpeet	,01	<,001
Asiantuntijan suositus (esim. psykologi, lääkäri tai sosiaalityöntekijä)	,07	<,001
Huoltajan terveydentilaan tai jaksamiseen liittyvä tuen tarve	,03	<,001
Palvelun maksuttomuus tai edullisuus	-,10	<,001
4- vuotiaan kotihoito ei ole perheellemme taloudellisesti mahdollista	-,05	<,001
4-vuotiaan kuuluu olla varhaiskasvatuksessa	-,07	,003
Huoli tutun hoitopaikan menettämisestä, jos lapsi jää pois hoidosta väliaikaisesti	-,02	<,001
Jokin muu, mikä?	,05	,716

Huoltajan ammatillisen koulutuksen ja huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun mahdollistamisen välillä ilmeni hyvin heikko korrelaatio ($r = ,02$, $p < ,001$). Tulokset antavat viitteitä siitä, että mitä korkeampi ammatillinen koulutus on sitä tärkeämpänä huoltajat pitävät 4 -vuotiaan varhaiskasvatuksessa olon mahdollistavan työssäkäynnin tai opiskelun. Ammatillisen koulutuksen merkitys se liittyy työssäkäynnin tai opiskelun mahdollistamisen vaihtelusta 2 % ($r = ,02$) ja tulos on tilastollisesti erittäin merkitsevä ($r^2 = ,0004$, $df = 56,40$, $p < ,001$).

Huoltajan ammatillisen koulutuksen ja toisten lasten seuran välillä ei ilmenyt lineaarista riippuvuutta ($r = ,00$, $p < ,073$). Tulokset viittaavat siihen, että ammatillisella koulutuksella ei ole riippuvuutta 4-vuotiaan lapsen ollessa varhais-

kasvatuksessa toisten lasten seuran tärkeyden kanssa. Ammatillinen koulutus selittää toisten lasten seuran tärkeyden vaihtelusta 0 % ($r = ,00$) ja tulos ei ole tilastollisesti merkitsevä ($r^2 = ,00$, $df = 31,07$, $p < ,073$).

Huoltajan ammatillisen koulutuksen ja lapsen kasvun ja oppimisen tukemisen välillä ilmeni hyvin heikko negatiivinen korrelaatio ($r = -,06$, $p < ,66$). Tulokset antavat viitteitä siitä, että ammatillisella koulutuksella on hyvin heikko riippuvuus lapsen kasvun ja oppimisen tukemisen kanssa. Ammatillinen koulutus selittää lapsen kasvun ja oppimisen tukemisen vaihtelusta -6 % ($r = -,06$) ja tulos ei ole tilastollisesti merkitsevä ($r^2 = -,0036$, $df = 17,87$, $p < ,657$).

Huoltajan ammatillisen koulutuksen ja sen, kaipaako lapsi aktiivista toimintaa, välillä ilmeni hyvin heikko negatiivinen korrelaatio ($r = -,05$, $p < ,066$). Tulokset viittaavat siihen, että ammatillisella koulutuksella ja kaipaako lapsi aktiivista toimintaa ollessaan 4 -vuotiaana varhaiskasvatuksessa on hyvin heikko riippuvuus. Ammatillinen koulutus ja se, kaipaako lapsi aktiivista toimintaa selittävät vaihtelusta -5 % ($r = -,05$) ja tulos ei ole tilastollisesti merkitsevä ($r^2 = -,0025$, $df = 31,48$, $p < ,066$).

Huoltajan ammatillisen koulutuksen ja lapsen kehitykseen tai terveydentilaan vaikuttavat erityistarpeet väittämien välillä ilmeni hyvin heikko korrelaatio ($r = ,01$, $p < ,001$). Tulokset antavat viitteitä siitä, että ammatillisen koulutuksen ja lapsen terveydentilaan vaikuttavien erityistarpeiden välillä on hyvin heikko riippuvuus silloin, kun lapsi on 4 -vuotiaana varhaiskasvatuksessa. Ammatillinen koulutus ja lapsen terveydentilaan vaikuttavat erityistarpeet selittävät vaihtelusta 1 % ($r = ,01$), ja tulos on tilastollisesti erittäin merkitsevä ($r^2 = ,0001$, $df = 110,77$, $p < ,001$).

Huoltajan ammatillisen koulutuksen ja asiantuntijan suosituksen (esim. psykologi, lääkäri tai sosiaalityöntekijä) välillä ilmeni hyvin heikko positiivinen korrelaatio ($r = ,07$, $p < ,001$). Tulokset antavat viitteitä siitä että ammatillisen koulutuksen ja asiantuntijan suosituksen (esim. psykologi, lääkäri tai sosiaalityöntekijä) välillä on hyvin heikko riippuvuus silloin, kun lapsi on 4 -vuotiaana varhaiskasvatuksessa. Ammatillinen koulutus ja asiantuntijan suositus selittävät

vaihtelusta 7 % ($r = ,07$), ja tulos on tilastollisesti erittäin merkitsevä ($r^2 = ,0049$, $df = 114,72$, $p < ,001$).

Huoltajan ammatillisen koulutuksen ja huoltajan terveydentilaan tai jaksamiseen liittyvän tuen tarpeen välillä ilmeni hyvin heikko positiivinen korrelaatio ($r = ,03$, $p < ,001$). Tulokset viittaavat siihen, että ammatillisen koulutuksen ja huoltajan terveydentilan tai jaksamisen tuen tarpeen välillä on hyvin heikko riippuvuus silloin, kun lapsi on 4 -vuotiaana varhaiskasvatuksessa. Ammatillinen koulutus ja huoltajan terveydentilaan tai jaksamiseen liittyvä tuen tarve selittävät vaihtelusta 3 % ($r = ,03$), ja tulos on tilastollisesti erittäin merkitsevä ($r^2 = ,09$, $df = 87,35$, $p < ,001$).

Huoltajan ammatillisen koulutuksen ja palvelun maksuttomuuden tai edullisuuden välillä ilmeni hyvin heikko negatiivinen korrelaatio ($r = -,10$, $p < ,001$). Tulokset antavat viitteitä, että ammatillisen koulutuksen ja palvelun maksuttomuuden tai edullisuuden välillä on hyvin heikko riippuvuus silloin kun 4 -vuotias lapsi on varhaiskasvatuksessa. Ammatillinen koulutus ja palvelun maksuttomuus tai edullisuus selittävät vaihtelusta -10 % ($r = -,10$) ja tulos on tilastollisesti erittäin merkitsevä ($r^2 = -1$, $df = 88,76$, $p < ,001$).

Huoltajan ammatillinen koulutus ja kotihoito ei ole perheelle taloudellisesti mahdollista, välillä ilmeni hyvin heikko negatiivinen korrelaatio ($r = -,05$, $p < ,001$). Tulokset viittaavat siihen, että ammatillinen koulutus ja kotihoito ei ole perheelle taloudellisesti mahdollista silloin, kun lapsi on 4 -vuotiaana varhaiskasvatuksessa. Riippuvuus on hyvin heikko. Ammatillinen koulutus ja kotihoito ei ole perheelle taloudellisesti mahdollista, mikä selittää vaihtelusta -5 % ($r = -,05$). Tulos on tilastollisesti erittäin merkitsevä ($r^2 = -,0025$, $df = 89,39$, $p < ,001$).

Huoltajan ammatillisen koulutuksen ja mielipiteen siitä, että 4 -vuotiaan kuuluu olla varhaiskasvatuksessa välillä, ilmeni hyvin heikko positiivinen korrelaatio ($r = ,07$, $p < ,003$). Tulokset antavat viitteitä siitä, että ammatillisen koulutuksen ja sen, kuuluuko lapsen olla varhaiskasvatuksessa 4 -vuotiaana, välillä on hyvin heikko riippuvuus. Ammatillinen koulutus ja lapsen kuuluu olla varhaiskasvatuksessa selittävät vaihtelusta -7 % ($r = -,07$) ja tulos on tilastollisesti merkitsevä ($r^2 = -,0049$, $df = 43,31$, $p < ,003$).

Huoltajan ammatillisen koulutuksen ja huoli tutun hoitopaikan menettämisestä, jos lapsi jää pois hoidosta väliaikaisesti, välillä ilmeni hyvin heikko negatiivinen korrelaatio ($r=-,02$, $p<,001$). Tulokset viittaavat siihen, että ammatillisen koulutuksen ja huolen tutun hoitopaikan menettämisen välillä, jos lapsi jää pois hoidosta väliaikaisesti, on hyvin heikko riippuvuus. Ammatillinen koulutus ja huoli tutun hoitopaikan menettämisestä, jos lapsi jää väliaikaisesti pois hoidosta, selittävät vaihtelusta 2 % ($r=-,02$). Tulos on tilastollisesti erittäin merkitsevä ($r^2=-,0004$, $df=60,00$, $p<,001$).

Huoltajan ammatillisen koulutuksen ja jonkun muun syyn vuoksi 4 -vuotiaan lapsen ollessa varhaiskasvatuksessa ilmeni hyvin heikko positiivinen korrelaatio ($r=,05$, $p<,716$). Tulokset antavat viitteitä, että huoltajan ammatillisen koulutuksen ja jonkin muun syyn välillä on hyvin heikko riippuvuus. Ammatillinen koulutus ja jokin muu syy selittävät vaihtelusta 5 % ($r=,05$) ja tulos ei ole tilastollisesti merkitsevä ($r^2=,0025$, $df=16,92$, $p<,716$).

5 POHDINTA

Tutkimuksemme tavoitteena oli selvittää, mitä huoltajat pitävät tärkeänä varhaiskasvatuksessa ja vaikuttaako heidän koulutustaustansa siihen, mitä he pitävät tärkeänä varhaiskasvatuksessa. Tuloksien perusteella huoltajat arvostavat varhaiskasvatuksessa sitä, että se mahdollistaa heidän opiskelunsa tai työssäkäynnin. Korkeammin koulutetut huoltajat arvostivat työssäkäynnin mahdollisuutta matalasti koulutettuja enemmän. Aiempiin tutkimustuloksiin verratessa huomasimme sekä samankaltaisia että eroavia tuloksia. Kuusiholma-Linnamäki ym. (2022) sekä Terävän, ym. (2022) tutkimusten mukaan korkeammin koulutetut äidit palaavat nopeammin työelämään kuin matalammin koulutetut. Hujala ja Vlasov (2017) kertoivat tuloksissaan nykyajan huoltajilla olevan aiempaa enemmän vaatimuksia ja odotuksia varhaiskasvatuksesta.

Tuloksemme yhdessä aiempien tutkimusten kanssa antaa viitteitä siitä, että yhteiskuntapoliittinen näkökulma on jäänyt sivuun varhaiskasvatuksen tutkimuksessa. Varhaiskasvatuksen tutkimus on painottunut viime vuosina vahvasti lapsen oikeuteen laadukasta varhaiskasvatusta kohtaan. Viime vuosien tutkimuksissa ja varhaiskasvatuskeskusteluissa painotetaan laadukasta varhaiskasvatusta ja lapsen oikeutta, mutta ovatko huoltajat tietoisia, mitä laadukas varhaiskasvatus sisältää. Tutkimuksemme osoittaa, että huoltajat arvostavat varhaiskasvatuksessa sitä, että se mahdollistaa heille työssäkäynnin tai opiskelun. Huoltajat painottavat varhaiskasvatuksessa enemmän laadun rakennetekijöitä kuin prosessitekijöitä.

Hypoteesina oli, että huoltajat arvostavat varhaiskasvatuksessa laadun prosessitekijöitä tai laatutekijöitä. Tutkimus osoittaa, että huoltajille on tärkeää laadun rakennetekijät eli he pitävät tärkeänä varhaiskasvatuksen määrällistä saataavuutta. Toteamme, että hypoteesi jää voimaan rakennetekijöiden osalta. Toisena hypoteesina oli, että huoltajien koulutustausta vaikuttaa heidän näkemyksiinsä varhaiskasvatuksesta. Hypoteesi kumoutuu, ja voimme todeta, että huoltajien koulutustaustalla ei ole merkitystä heidän näkemykseensä varhaiskasvatuksesta. Hypoteesi jää siltä osin voimaan, että huoltajien koulutustaustalla on vaikutusta

siihen, kuinka tärkeänä he pitävät työn ja opiskelun mahdollistumista, kun heidän 4- vuotias lapsi on varhaiskasvatuksessa. Mitä korkeampi koulutustausta huoltajalla on, sitä tärkeämpää hänelle on, että varhaiskasvatus mahdollistaa opiskelun tai työssäkäynnin.

Jatkotutkimuksena voisi lähteä selvittämään pitkittäistutkimuksen avulla, eroaako 2019 -vuoden tutkimusaineiston vastaukset aikaisemmasta 2016 -vuoden aineistosta. Jatkotutkimuksena voisi selvittää, vaikuttaako subjektiivisen päivähoito-oikeuden 1.8.2020 muutos siihen, mitä huoltajat pitävät tärkeänä 4 -vuotiaan lapsen ollessa varhaiskasvatuksessa. 1.8.2018 varhaiskasvatuslaissa on määritelty, että jokaisella lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen, vaikka huoltaja olisi hoitovapaalla tai työttömänä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2019). Koska Suomessa on subjektiivinen päivähoito oikeus, tarjoaa se tuloksekkaan kontekstin huoltajien tutkimiselle. (Kivimäki ym., 2023, s. 2). Pitkittäistutkimuksen avulla voisimme selvittää, toimiiko varhaiskasvatus vain huoltajien työssäkäynnin ja opiskelujen mahdollistajana. Voisimme selvittää, mitä muuta huoltajat pitävät tärkeänä suomalaisessa varhaiskasvatuksessa.

LÄHTEET

- Alasuutari, M., Lammi-Taskula, J., Repo, K., Karila, K., Närvi, J. & Eerola, P. (2022). Lastenhoidon ja varhaiskasvatuksen ratkaisujen tarkastelun lähtökohtia. Teoksessa P. Eerola, K. Repo, M. Alasuutari, K. Karila & J. Lammi-Taskula (toim.) *Lastenhoidon ja varhaiskasvatuksen monet polut. Lasten perheiden ja politiikan näkökulmia.* (s. 7-28). Gaudeamus.
- Alasuutari, M. & Raittila, R. (2017). Varhaiskasvatustutkimuksen kaksi vuosikymmentä: tieteenalat, kysymyksenasettelut ja metodit. *Kasvatus & Aika*, 11(3), 51–59.
- Alasuutari, M., Repo, K., Kauppinen, A., Paananen, M. & Eerola, P. (2022). Vanhempien varhaiskasvatuspalvelujen käytön moraaliset ulottuvuudet. Teoksessa P. Eerola, K. Repo, M. Alasuutari, K. Karila & J. Lammi-Taskula (toim.) *Lastenhoidon ja varhaiskasvatuksen monet polut. Lasten perheiden ja politiikan näkökulmia.* (s. 86-105). Gaudeamus.
- Childcare. (2019). *Strateginen tutkimus. Varhaiskasvatuskysely 1019.*
https://services.fsd.tuni.fi/catalogue/FSD3578/PIP/quF3578_fin.pdf
- Eerola, J. (2018). Varhaisen päivähoidon pitkän aikavälin vaikutukset. Virheitä ja vahvistuneita havaintoja. *Yhteiskuntapolitiikka*, 83(4), 448-451.
file:///C:/Users/info/Downloads/YP1804_Eerola_perhetausta-1.pdf
- Helsingin kaupunki. (2023). *Vanhemmat antavat kiitosta varhaiskasvatukselle ja esiopetukselle pääkaupunkiseudulla.*
<https://www.hel.fi/fi/uutiset/huoltajat-antavat-kiitosta-varhaiskasvatukselle-ja-esiopetukselle-paakaupunkiseudulla> viitattu 25.2.2024
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. (2009). *Tutki ja kirjoita.* (15.painos). Tammi.
- Hujala, E. ja Vlasov, J. (2017). Parent-teacher cooperation in early childhood education- directors' views to changes in the USA, Russia and Finland. *European Early Childhood Education Research Journal*. 25:5, 732-746.
<https://doi.org/10.1080/1350293X.2017.1356536>

- Hujala, E., Fonsén, E. & Vlasov, J. (2020). Varhaiskasvatuksen laadun arviointi ja pedagoginen kehittäminen. Teoksessa E. Hujala ja L. Turja (toim.). *Varhaiskasvatuksen käsikirja*. (s. 321-335). (5.painos). PS-kustannus.
- Huttu, T. (2021). Tutkimus tutuksi. Tutkijat pohtivat ilmiöpöydässä perhetaustan vaikutusta koulutuspolkuihin-teemoiksi nousivat väliinputoaminen ja valinannavapaus. *Kasvun tuki*, 2, 13-15.
file:///C:/Users/info/Downloads/Perhetausta_koulutus.pdf
- Kalliala, M. (2014). *Lapsuus hoidossa? Aikuisten päätökset ja lasten kokemukset päivähoitossa*. Gaudeamus.
- Karila, K., Alasuutari, M., Fjällström, S. & Ruutiainen, V. (2022). Erilaistuvat ja samanlaistuvat kunnat lapsiperheiden palveluympäristöinä. Teoksessa P. Eerola, K. Repo, M. Alasuutari, K. Karila & J. Lammi-Taskula (toim.). *Lastenhoidon ja varhaiskasvatuksen monet polut. Lasten, perheiden ja politiikan näkökulmia*. (s.31-49). Gaudeamus.
- Karikoski, H. ja Tiilikka, A. (2020) Eheä kasvupolku- haaste yhteistyölle. Teoksessa E. Hujala ja L. Turja (toim.). *Varhaiskasvatuksen käsikirja*. (s. 78-95). (5.painos). PS-kustannus.
- Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. (2018). *Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset*. Karvi.
https://www.karvi.fi/sites/default/files/sites/default/files/documents/KARVI_Perusteet-ja-suositukset_web.pdf
- Kivimäki, M., Karila, K. & Alasuutari, M. (2023). Enrichment and safety : the parents of young children constructing early childhood education and care institution in Finland. *European Early Childhood Education Research Journal*, 4, 1-14. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/91820>
- Kinnunen, U., Malinen, K. & Laitinen, K. (2009). Työn ja perheen yhteensovittaminen: perheiden kokemuksia ja ratkaisuja. Teoksessa A. Rönkä, K.Malinen & T. Lämsä (toim). *Perhe-elämän paletti. Vanhempana ja puolisona vaihtelevassa arjessa*. (s. 125-143). PS-kustannus.
- Kniivilä, S., Lindblom-Ylänne, S. & Mäntynen, A. (2017). *Tiede ja teksti. Tehoa ja taitoa tutkielman kirjoittamiseen*. Gaudeamus.

- Kuusiholma-Linnamäki, J., Räikkönen, E., Alasuutari, M. & Lammi-Taskula, J. (2022). Onko lapsen taustalla tai asuinkunnalla väliä hoitoratkaisussa. Teoksessa P. Eerola, K. Repo, M. Alasuutari, K. Karila & J. Lammi-Taskula (toim.) *Lastenhoidon ja varhaiskasvatuksen monet polut. Lasten, perheiden ja politiikan näkökulmia.* (s. 72-85). Gaudeamus.
- Opetushallitus. (2014). *Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet*. Opetushallitus.
- Opetushallitus. (2022). *Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Määräykset ja ohjeet 2022:2a*. Opetushallitus.
- Opetus ja kulttuuriministeriö. (2019). *Vastuualueet. Varhaiskasvatus. Oikeus varhaiskasvatukseen*. <https://okm.fi/varhaiskasvatusoikeus>
- Peltoperä, K., Vehkakoski, T., Turja, L. & Laakso, M-L. (2021). Positioning flexibly scheduled ECEC in the chain of childcare by parents working non-standard hours. *Families, relationships and societies*. 2022, 11 (4), 551-568. <https://doi-org.ezproxy.jyu.fi/10.1332/204674321X16226480242482>
- Pulkkinen, L. (2022). *Lapsen hyvinvointi alkaa kodista*. PS-kustannus.
- Repo, K., Moilanen, S., Siippainen, A. & Lammi-Taskula, J. (2022). Teoksessa P. Eerola, K. Repo, M. Alasuutari, K. Karila & J. Lammi-Taskula (toim.) *Lastenhoidon ja varhaiskasvatuksen monet polut. Lasten perheiden ja politiikan näkökulmia.* (s. 153-170). Gaudeamus.
- Säkkinen, S. & Kuoppala, T. (2020). *Varhaiskasvatus 2019. Varhaiskasvatuksessa käytetään palveluseteliä yhä useammin*. THL:n tilastoraportti 33/2020. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/140541/Tr33_20.pdf?s
- Siitonen, E. (2020, 15. kesäkuuta). Varhaiskasvatus on enemmän kuin lapsen oikeus - perhe, työelämä ja yhteiskunta hyötävät myös. *Blogi*. <https://www.tehy.fi/fi/blogi/varhaiskasvatus-enemman-kuin-lapsen-oikeus-perhe-tyoelama-ja-yhteiskunta-hyotyvat-myos>
- Terävä, J., Närvi, J., Lammi-Taskula, J. & Eerola, P. (2022). Kuka hoitaa kotona? Teoksessa P. Eerola, K. Repo, M. Alasuutari, K. Karila & J. Lammi-Taskula (toim.) *Lastenhoidon ja varhaiskasvatuksen monet polut. Lasten perheiden ja politiikan näkökulmia.* (s. 133-152). Gaudeamus.
- Tietoarkisto. (2023). *Aila*. <https://services.fsd.tuni.fi/>

Tuononen, M. (2021, kesäkuu). Varhaiskasvatukseen osallistuminen yleistyy nopeasti Suomessa ja kansainvälisesti. *Lapset suomessa*. Tilastokeskus.
<https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2021/varhaiskasvatukseen-osallistuminen-yleistyy-nopeasti-suomessa-ja-kansainvalisesti/>

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. (2023). *Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsittelyminen suomessa 2023*. Helsinki.
https://moodle.jyu.fi/pluginfile.php/1407636/mod_resource/content/1/HTK-ohje_2023%20%281%29.pdf

Varhaiskasvatuslaki 540/2018.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540>

Vilkka, H. (2007). *Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet*. Tammi.

LIITTEET

Liite 1. Tutkimuksessamme käytetyt kysymykset, jotka on otettu Varhaiskasvatuskysely 2019 -kyselylomakkeesta

8. Mikä on sinun ammatillinen koulutuksesi? Entä puolisoisi koulutus?

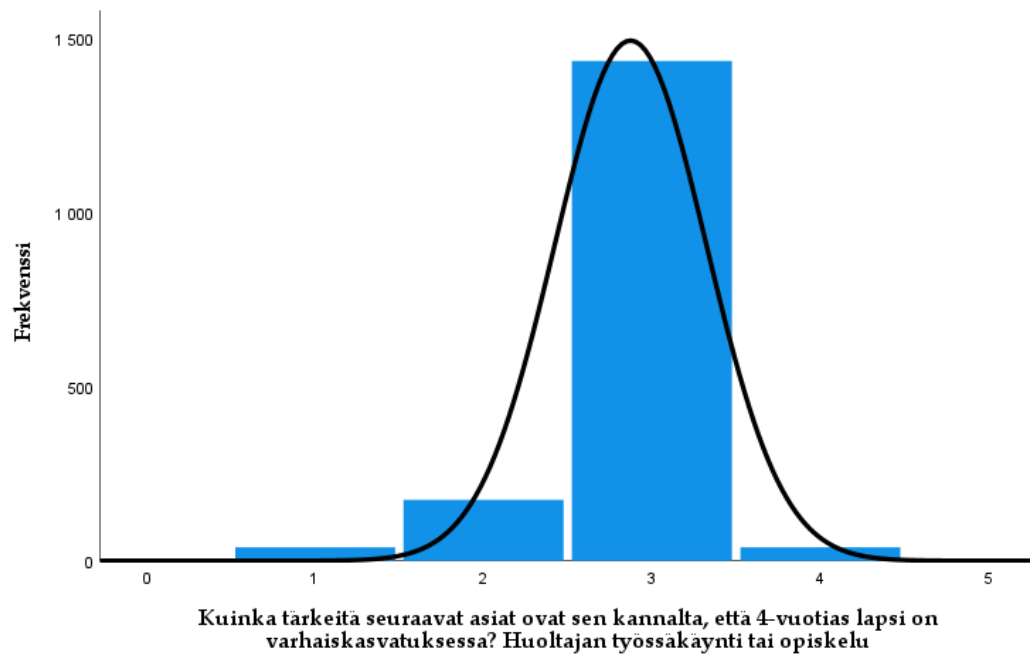
Valitse vain korkein koulutus.

	Minä	Puolisoni
1 Ei ammatillista koulutusta	☐	☐
2 Ammatillinen kurssi tai vastaava	☐	☐
3 Ammattikoulu tai muu ammatillinen tutkinto	☐	☐
4 Ammatillinen opistoasteen tutkinto (esim. teknillinen opisto)	☐	☐
5 Alempi ammattikorkeakoulututkinto	☐	☐
6 Ylempi ammattikorkeakoulututkinto	☐	☐
7 Alempi yliopisto- tai muu korkeakoulututkinto	☐	☐
8 Ylempi yliopisto- tai muu korkeakoulututkinto	☐	☐

29. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat sen kannalta, että 4-vuotias lapsi on varhaiskasvatuksessa (päiväkodissa, perhe- tai ryhmäperhepäivähoidossa)?

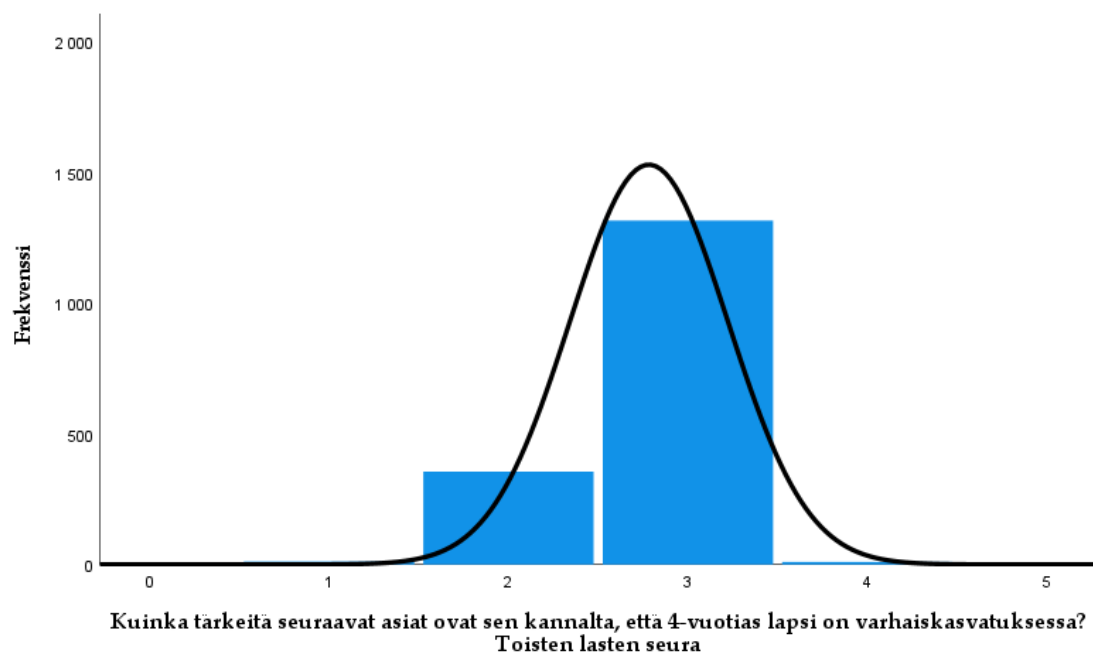
	Ei lainkaan tärkeä	Melko tärkeä	Erittäin tärkeä	Ei koske meitä
1 Huoltajan työssäkäynti tai opiskelu	☐	☐	☐	☐
2 Toisten lasten seura	☐	☐	☐	☐
3 Lapsen kasvun ja oppimisen tukeminen	☐	☐	☐	☐
4 Lapsi kaipaa aktiivista toimintaa	☐	☐	☐	☐
5 Lapsen kehitykseen tai terveydentilaan liittyvät erityistarpeet	☐	☐	☐	☐
6 Asiantuntijan suositus (esim. psykologi, lääkäri, sosiaalityöntekijä)	☐	☐	☐	☐
7 Huoltajan terveydentilaan tai jaksamiseen liittyvä tuen tarve	☐	☐	☐	☐
8 Palvelun maksuttomuus tai edullisuus	☐	☐	☐	☐
9 4-vuotiaan kotihoito ei ole perheellemme taloudellisesti mahdollista	☐	☐	☐	☐
10 4-vuotiaan kuuluu olla varhaiskasvatuksessa	☐	☐	☐	☐
11 Huoli tutun hoitopaikan menettämisestä, jos lapsi jää pois hoidosta väliaikaisesti (esim. vanhemman työttömyysjakso)	☐	☐	☐	☐
12 Jokin muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐

Liite 2. Varhaiskasvatuksen tärkeys huoltajien työssäkäynnin tai opiskelun mahdollistamiseksi

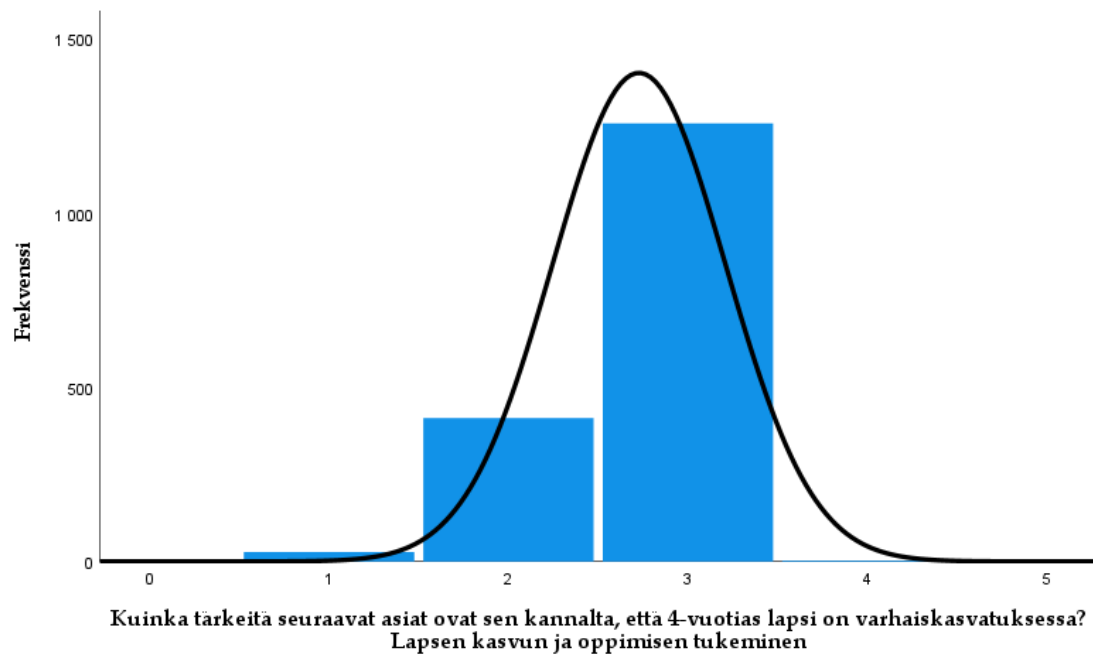
Vinousarvo -2,03 ja huipukkuusarvo 6,28

Liite 3. Toisten lasten seura varhaiskasvatuksessa

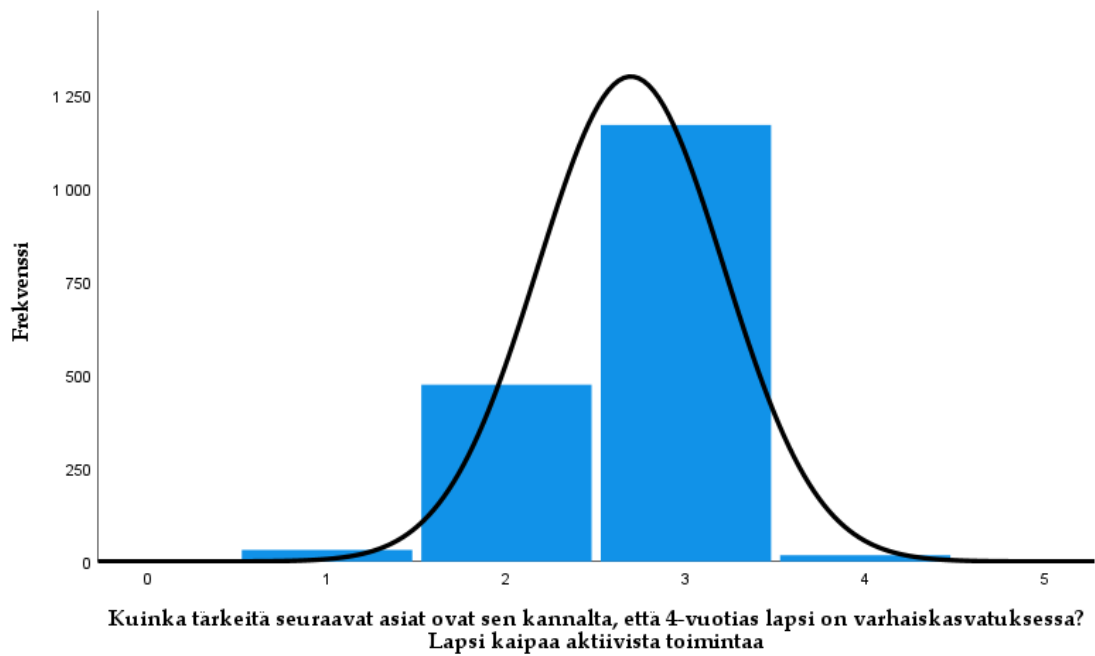
Vinousarvo -1,39 ja huipukkuuarvo 1,20

Liite 4. Lapsen kasvun ja oppimisen tukeminen varhaiskasvatuksessa

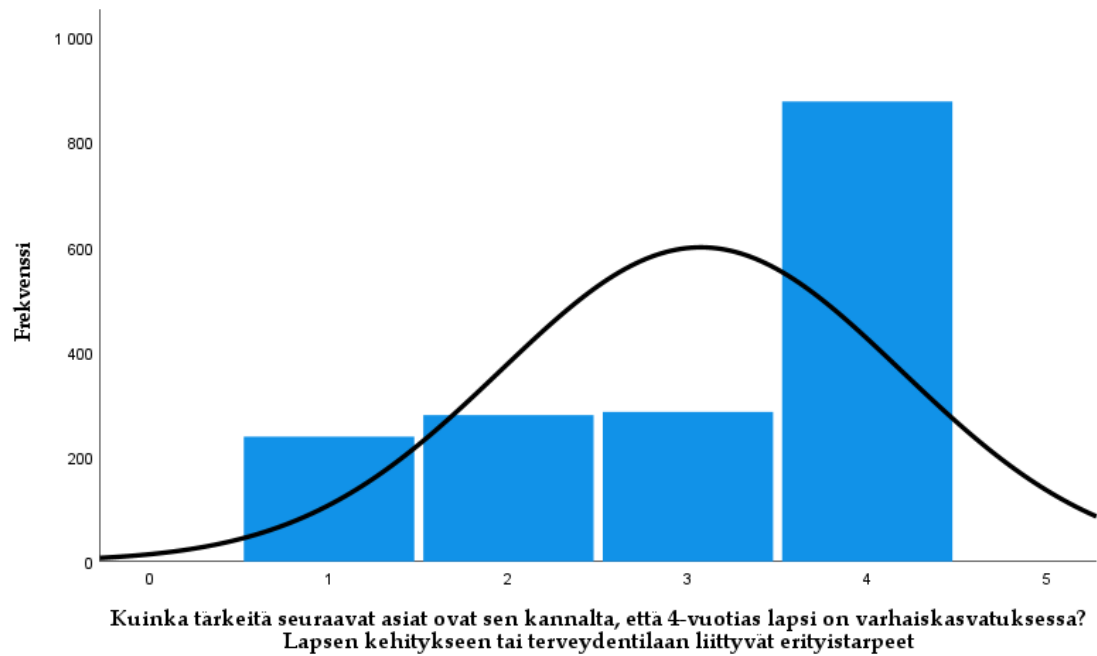
Vinousarvo -1,39 ja huipukkuusarvo 1,01

Liite 5. Lapsi kaipaa aktiivista toimintaa varhaiskasvatuksessa

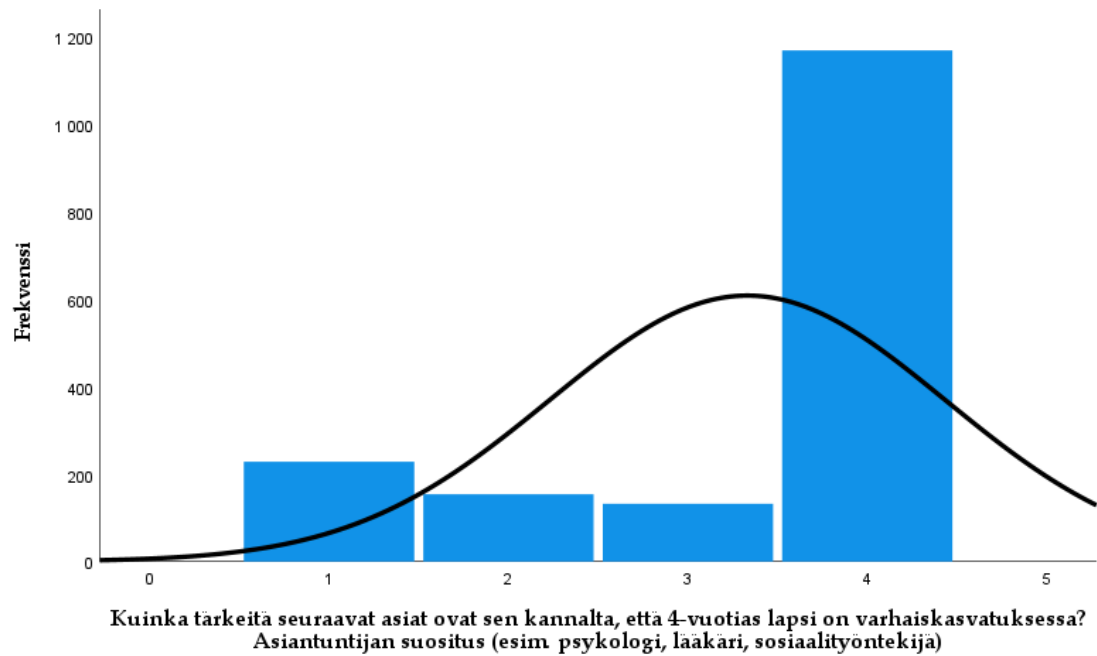

Vinousarvo -1,00 ja huipukkuusarvo 0,46

Liite 6. Lapsen kehitykseen tai terveydentilaan liittyvät erityistarpeet varhaiskasvatuksessa

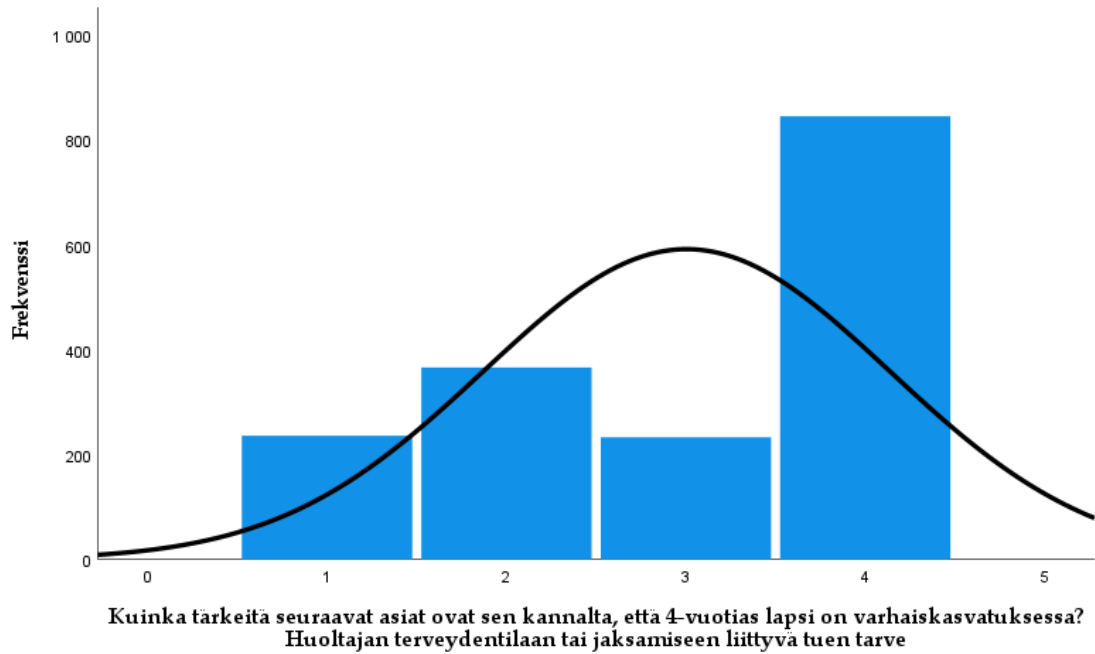

Vinousarvo -0,75 ja huipukkuusarvo -0,94

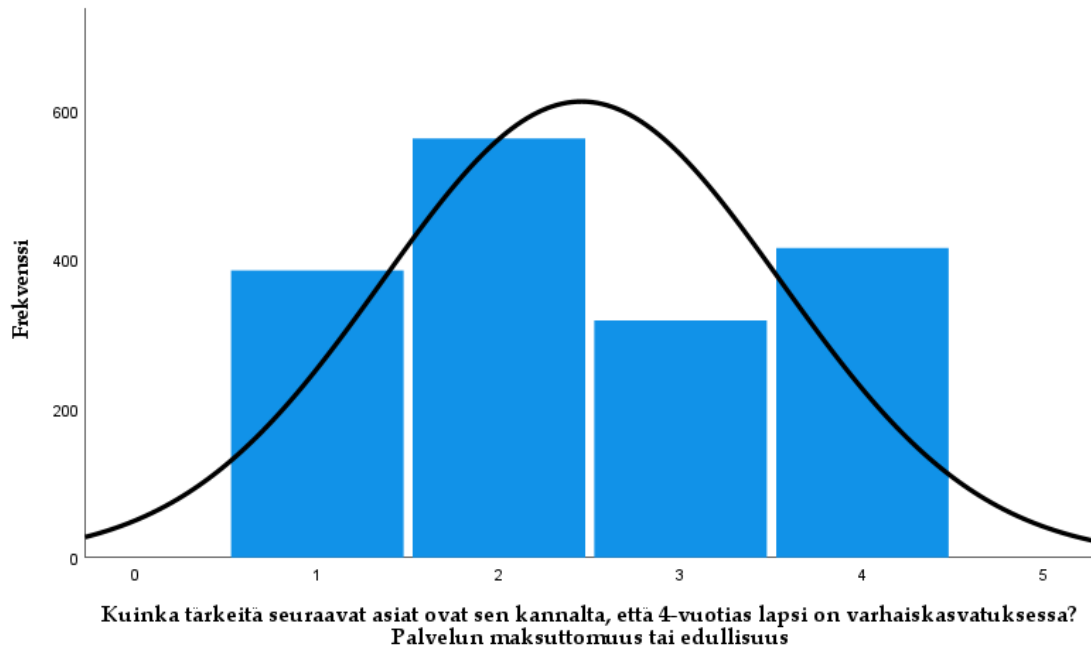
Liite 7. Asiantuntijan suositus (esim. psykologi, lääkäri, sosiaalityöntekijä)

Vinousarvo -1,29 ja huipukkuusarvo -0,01

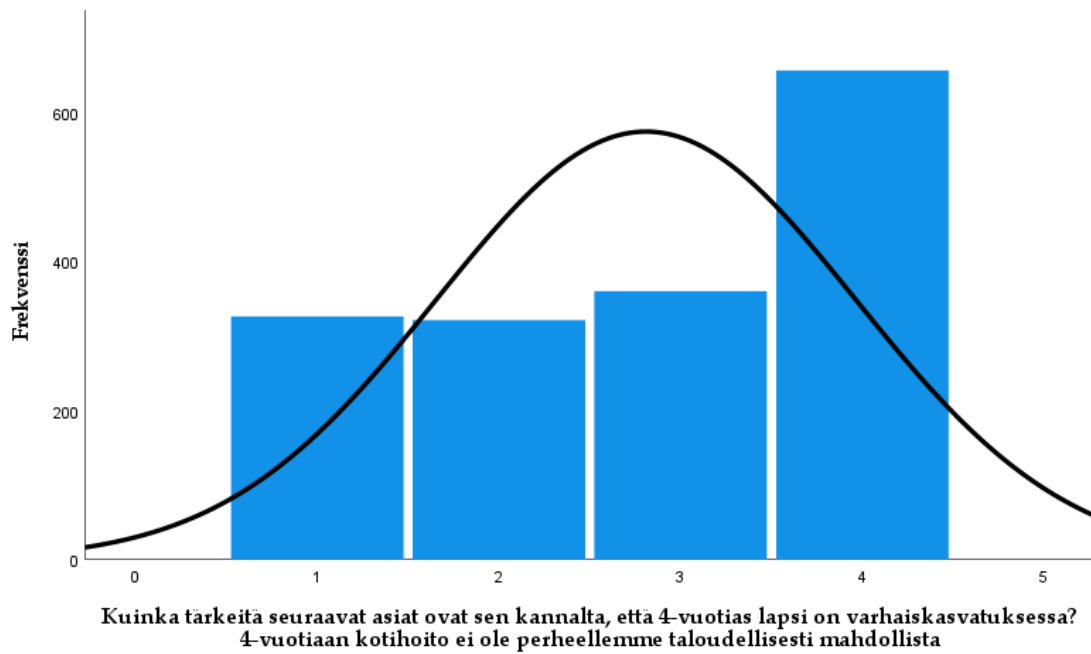
Liite 8. Huoltajan terveydentilaan tai jaksamiseen liittyvä tuen tarve

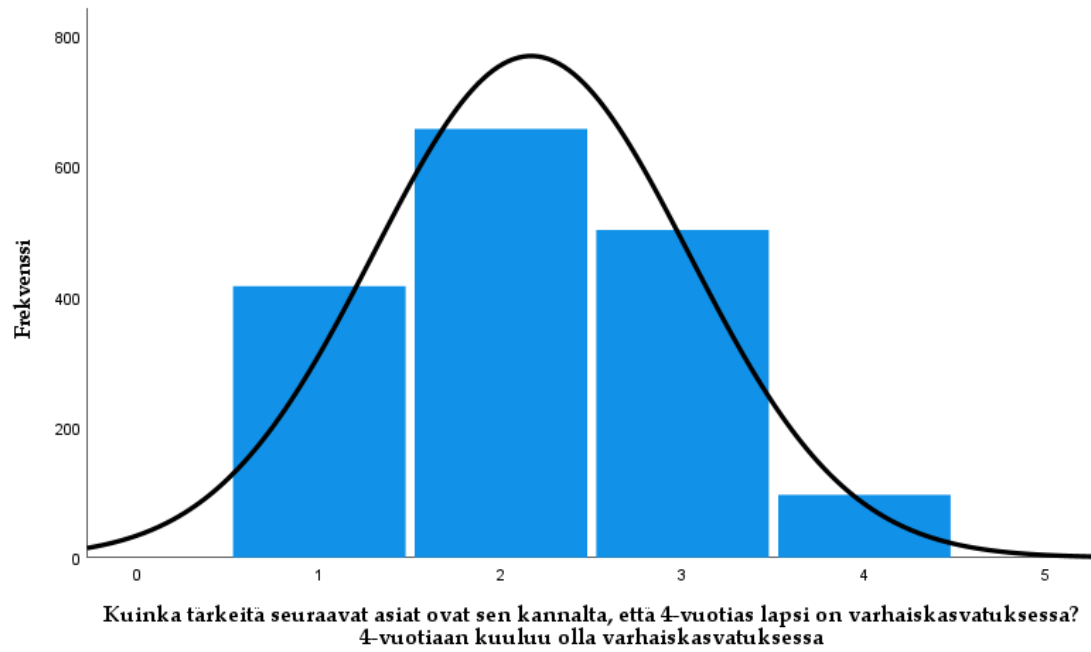
Vinousarvo -0,59 ja huipukkuusarvo -1,19

Liite 9. Palvelun maksuttomuus tai edullisuus

Vinousarvo 0,16 ja huipukkuuarvo -1,29

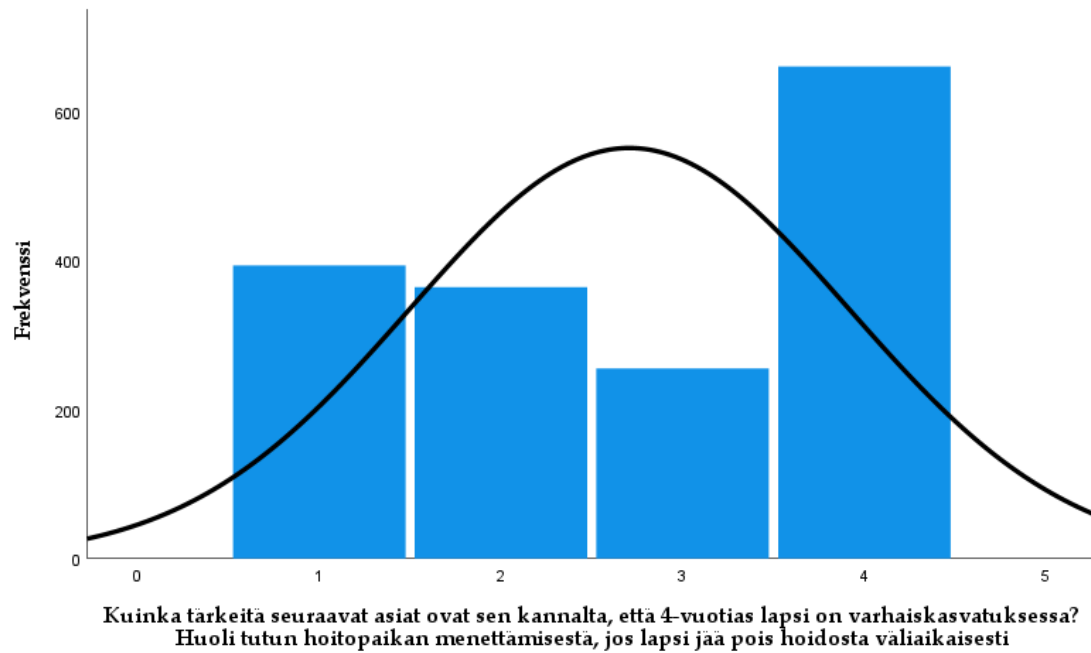
Liite 9. 4 -vuotiaan kotihoito ei ole perheelle taloudellisesti mahdollista

Vinousarvo -0,39 ja huipukkuusarvo -1,33

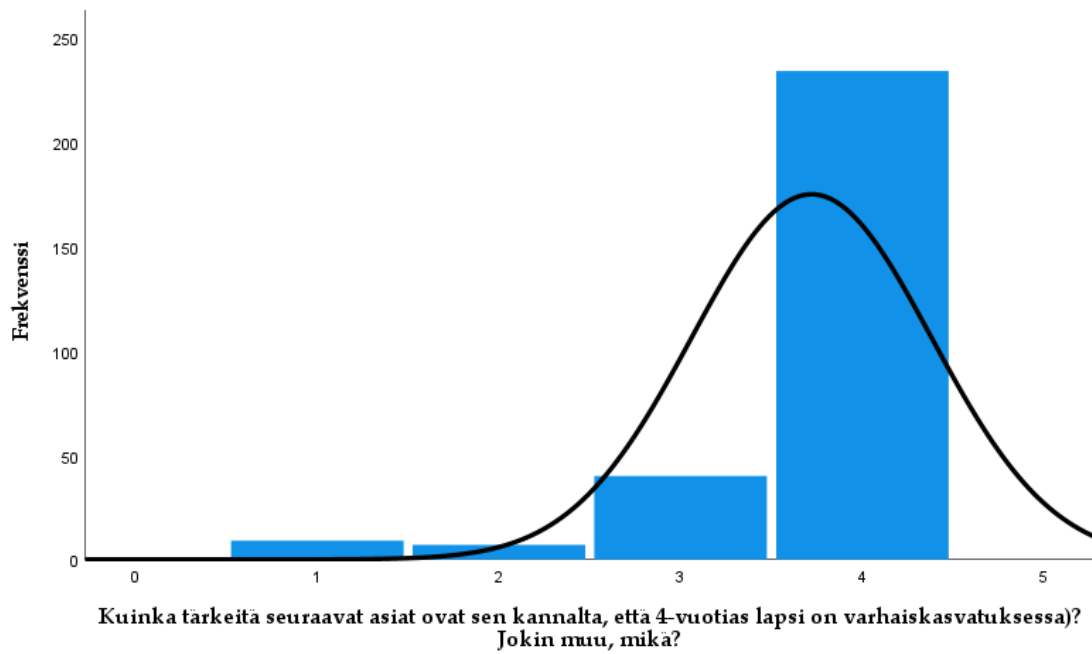
Liite 10. 4 -vuotiaan kuuluu olla varhaiskasvatuksessa

Vinousarvo 0,20 ja huipukkuusarvo -0,78

Liite 11. Huoli tutun hoitopaikan menettämisestä, jos lapsi jää pois hoidosta väliaikaisesti

Vinousarvo -0,22 ja huipukkuusarvo -1,54

Liite 12. Joku muu, mikä?

Vinousarvo -2,73 ja huipukkuusarvo -1,54